

Collegevoorstel

Onderwerp:

Onderwijsachterstandenbeleid / Harmonisatie

Gevraagde beslissing:

1. Het uitvoeringsplan Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) 2011-2016 te verlengen met een jaar tot 1-1-2018;
2. Te streven naar invoering van de wettelijke verplichting tot harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven per 1-8-2017;
3. Hiervoor uiterlijk in april 2017 een plan (beleids- en subsidiekader) vast te stellen door de gemeenteraad;
4. De decentralisatie-uitkering voorschoolse voorziening peuters (2016 -2021) toe te voegen aan het budget voor onderwijsachterstanden en harmonisatie;
5. De gemeenteraad te informeren via Rubriek B (ingekomen stukken) met een informatieve memo over de harmonisatie.

Raad

- ☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct: 1.11
☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Datum 1 december 2016 Steller: K. Veldman

Afd: SOC-BELEID Aantal bijlagen 2

Afd.hoofd: *ly pw* Portefeuillehouder

Openbaarheid

Besluit (voorblad) openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie beslispoint :
Groentje openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie beslispoint :
Bijlagen openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, vermelden op bijlage

	Akkoord	Bespreken	Aantekeningen
Secretaris		<i>ly</i>	
Burgemeester			
Wethouder A. de Kruijf			
Wethouder P.J.T. van Daalen			
Wethouder G.J. van den Hengel			
Wethouder D. J. Dorrestijn-Taal			

Beslissing burgemeester en wethouders :

20 DEC. 2016

Nummer op besluitenlijst: 51-52 | 05

*Inform advies ly ' Soc
Raad*

1. Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie Wet OKE) 2010 heeft het toenmalige kabinet vanuit de visie 'Een betere basis voor peuters' diverse veranderingen in gang gezet in de kinderopvang- en peuterspeelzaalbranche. Om inhoud te kunnen geven aan het onderwijsachterstandenbeleid is de specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid vastgesteld met het bijhorende het uitvoeringsplan Wet OKE. Het doel van het onderwijsachterstandenbeleid is om de (taal)ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. Door diverse ontwikkelingen heeft de staatssecretaris de specifieke uitkering voor 2016 en 2017 verlengd.

Daarnaast wil het kabinet – zoals ook al in de Wet OKE is benoemd - de verschillen tussen peuterspeelzalen en kinderopvang wegnemen en zorgen voor een betere afstemming met onderwijs, de zgn. harmonisatie. Een overzicht van al deze ontwikkelingen is verwerkt in de bijgevoegde notitie 'Een betere basis voor peuters: de Harmonisatie' opgesteld door Sociaal Werk Nederland (vh MO groep, de brancheorganisatie kinderopvang). In deze notitie zijn alle kamerbrieven van zowel minister Asscher als staatssecretaris Dekker op een rij gezet.

De ontwikkelingen op de beleidsvelden onderwijsachterstandenbeleid en harmonisatie zijn samengevoegd, omdat beide (grote) raakvlakken hebben op zowel de inhoud als de financiering

2. Beoogd effect

1.1 Doorgaan met de "oude" systematiek van subsidiering van de peuterspeelzalen tot het moment van harmonisatie.

2.1 Voldoen aan de wettelijke verplichting om peuterspeelzalen en kinderdagverblijven te harmoniseren.

3. Argumenten

1.1 *Hiermee kan het ingezette beleid ook in 2017 worden voortgezet*

De staatssecretaris heeft wederom besloten de bestaande bekostigingssystematiek met een jaar te verlengen tot 1 januari 2018. Het door uw college vastgestelde uitvoeringsplan Wet OKE is gebaseerd op deze specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Het ligt daarom voor de hand om dit uitvoeringsplan nog een keer te verlengen. Dit betekent dat de huidige systematiek van subsidiëring nogmaals wordt verlengd.

2.1 *Er wordt vooruitgelopen op de wettelijke harmonisatie op 1-1-2018*

De landelijke harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk is rijksbeleid en door het kabinet ingezet en betekent dat al het peuterspeelzaalwerk in Nederland op 1 januari 2018 geharmoniseerd moet zijn onder de Wet Kinderopvang. De harmonisatie heeft betrekking op het kwaliteitskader (gelijke kwaliteitseisen met de kinderopvang), de financiën (Kinderopvangtoeslag) en personeel (zie ook de overzichtsnitie van Sociaal Werk Nederland).

De voorschoolse organisaties hebben aangegeven niet te willen wachten tot 1 januari 2018 maar de harmonisatie door te voeren bij de aanvang van een schooljaar in dit geval 1 augustus 2017. We willen toewerken naar een toekomstbestendig inhoudelijk en financieel stelsel voor jonge kinderen met een model van kindgebonden financiering met een inkomensafhankelijke ouderbijdrage. In dit systeem wordt geen onderscheid gemaakt tussen werkende en niet-werkende ouders. Het inkomen is leidend voor de ouderbijdrage.

2.2 *Ieder kind krijgt de kans om zich optimaal te ontwikkelen.*

Voor ieder kind is het van belang zich optimaal te kunnen ontwikkelen en daarom is het ook belangrijk dat alle peuters kunnen deelnemen aan een voorschoolse voorziening.

Dit past ook in de koers van de Strategische visie 2030 om optimale mogelijkheden te bieden voor zelfontplooiing en talentontwikkeling om de zelfredzame samenleving verder vorm te geven. Een jonge kindvoorziening draagt bij aan de ontplooiing van kinderen, kan preventief werken en de zelfredzaamheid bevorderen.

In het nog uit te werken beleids- en subsidiekader voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang zal qua financiering geen onderscheid worden gemaakt tussen peuters van werkende ouders en van niet werkende ouders. De huidige systematiek dat ook kostwinnersgezinnen gebruik kunnen maken van de subsidieregeling willen we voortzetten. Dit past ook in het besluit van het kabinet dat gemeenten verplicht zijn om een aanbod te doen aan peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag (zie ook argument 4.1).

Dat betekent een toekomstbestendig inhoudelijk en financieel stelsel voor jonge kinderen.

1. alle peuters hebben toegang tot een jonge kindvoorziening
2. de kwaliteitsverhoging in de voorzieningen voor jonge kinderen doorontwikkelen
3. de doorgaande lijn en samenwerking met het onderwijs bevorderen

4. een toekomstbestendig inhoudelijk en financieel stelsel
5. een model 'Kind gebonden financiering' met een inkomensafhankelijke bijdrage
6. bevorderen van de integratie van peuters

3.1 Dit is op tijd om de harmonisatie op 1 augustus 2017 door te voeren

Samen met organisaties uit het veld en een extern bureau wordt dit traject doorlopen. Een onderdeel van dit traject zijn 1 op 1 gesprekken met de peuterspeelzalen die subsidie ontvangen. Ook zal een gesprek worden gehouden met die kindcentra die geen subsidie ontvangen om hun mee te nemen in het toekomstperspectief. Daarnaast zal in deze fase ook het onderwijs (LEA) met een bijeenkomst worden meegenomen in dit proces. Ook zal de raad worden geïnformeerd over het proces en einddoel van de harmonisatie. De deadline voor dit onderdeel is de raad van april 2017. Einddoel van dit traject is het samenstellen van een dossier (met o.a. Kwaliteits- en subsidiekader) waarover besluitvorming moet plaatsvinden door B&W en Raad. Mocht tijdens dit traject blijken dat dit traject niet zorgvuldig kan worden doorlopen dan zal dit tijdig worden gecommuniceerd.

4.1 De extra gelden uit de decentralisatie-uitkering zijn nodig om inhoud te kunnen geven aan de harmonisatie per 1-8-2017

In september 2015 kondigde minister Asscher al aan € 60 miljoen euro te willen uittrekken om in een periode van 5 jaar ervoor te zorgen dat alle peuters naar een voorziening voor jonge kinderen kunnen.

Hiermee moeten gemeenten een aanbod doen aan peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag. Zoals al eerder genoemd financiert het Rijk via de kinderopvangtoeslag de opvang van kinderen van werkende ouders (met recht op kinderopvangtoeslag) in alle voorschoolse voorzieningen.

Op dit punt hoeven wij geen inhaalslag te maken omdat in de gemeente Barneveld een aanbod is van peuterspeelzaalwerk. De budgetten zijn wel nodig om in 2017 het reguliere peuterspeelzaalwerk te financieren en vervolgens de harmonisatie te kunnen uitvoeren.

4. Kanttekeningen

3.1 De planning

De deadline voor het traject is de raad van april 2017. Er zal alles aan worden gedaan om het dossier klaar te hebben voor de besluitvorming in B&W en Raad op 19 april 2017. Mocht dat om een of andere reden niet lukken dan zal dit tijdig worden gecommuniceerd.

4.1 Financiële consequenties

Er zal straks worden gesubsidieerd op basis van de werkelijke bezetting. In het beleids- en subsidiekader worden de financiële consequenties verder uitgewerkt, waarbij de programmabegroting het financiële kader blijft.

5. Financiën

Het onderwijsachterstandenbeleid (inclusief regulier peuterspeelzaalwerk) en de harmonisatie wordt uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare middelen in de begroting, inclusief de extra beschikbaar gestelde bijdragen van de decentralisatie-uitkering (zie argument 4.1 / schema hieronder).

Decentralisatie-uitkering voorschoolse voorziening peuters

2016	2017	2018	2019	2020	2021
€ 35.696	€ 71.393	€ 107.089	€ 142.785	€ 178.482	€ 214.178

Naast deze toevoegingen aan het gemeentefonds komt er in 2018 ook een uitname uit het gemeentefonds. De reden hiervan is dat het Rijk de financiering van het reguliere peuterspeelzaalwerk voor kinderen van werkende ouders voor haar rekening neemt. Het kabinet is bereid de overheveling van middelen te beperken tot de decentralisatie-uitkering in het kader van de Wet OKE. Deze uitkering startte in 2010 en staat per gemeente gespecificeerd in de september-circulaire van 2009. Voor de gemeente Barneveld komt dat neer op een eenmalige uitname van € 144.374.

6. Uitvoering

Planning:

In overleg met de aanbieders van peuterspeelzaalwerk. Afronding van het traject op 1 maart 2017, Besluitvorming B&W 14 maart 2017 en raad op 19 april 2017.

Communicatie:

- Gesprekken met de aanbieders van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang
- Gesprek met het onderwijs

- Informeren raad over proces en einddoel
- Informeren ouders door gemeente en aanbieders peuterspeelzaalwerk en kinderopvang

Evaluatie/controle

Via de gebruikelijke verantwoordingssystematiek.

7. Bijlagen

1. Informatieve memo over de harmonisatie peuterspeelzalen en kinderdagverblijven
2. Overzichtsnotitie "Een betere basis voor peuters: de Harmonisatie" opgesteld door Sociaal Werk Nederland (voorheen de MO groep).

Memo

Datum:
9 december 2016

Onderwerp: Harmonisatie

Ter attentie van: de gemeenteraad

Afzender: B&W

Harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang

Inleiding

De landelijke harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk is rijksbeleid en door het kabinet ingezet en betekent dat al het peuterspeelzaalwerk in Nederland op 1 januari 2018 geharmoniseerd moet zijn onder de Wet Kinderopvang. De harmonisatie heeft betrekking op het kwaliteitskader (gelijke kwaliteitseisen met de kinderopvang), de financiën (één financieringsstructuur voor werkende ouders die recht hebben op Kinderopvangtoeslag) en personeel. Sociaal Werk Nederland heeft hierover een overzichtsnotitie opgesteld (bijlage).

Het doel van de harmonisatie peuterspeelzalen en kinderdagverblijven is om verschillen tussen peuterspeelzalen en kinderopvang weg te nemen en te zorgen voor een betere afstemming tussen kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en onderwijs.

De voorschoolse organisaties hebben aangegeven niet te willen wachten tot 1 januari 2018 maar de harmonisatie door te voeren bij de aanvang van een schooljaar in dit geval 1 augustus 2017.

Voorziening voor jonge kinderen

Voor ieder kind is het van belang zich optimaal te kunnen ontwikkelen en daarom is het ook belangrijk dat alle peuters kunnen deelnemen aan een voorschoolse voorziening.

Dit past ook in de koers van de Strategische visie 2030 om optimale mogelijkheden te bieden voor zelfontplooiing en talentontwikkeling om de zelfredzame samenleving verder vorm te geven. Een jonge kindvoorziening draagt bij aan de ontplooiing van kinderen, kan preventief werken en de zelfredzaamheid bevorderen.

In het nog uit te werken beleids- en subsidiekader voor de harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang zal qua financiering geen onderscheid worden gemaakt tussen peuters van werkende ouders en van niet werkende ouders. De huidige systematiek dat ook kostwinnersgezinnen gebruik kunnen maken van de subsidieregeling willen we voortzetten. Dit past ook in het besluit van het kabinet

dat gemeenten verplicht zijn om een aanbod te doen aan peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag.

Dat betekent een toekomstbestendig inhoudelijk en financieel stelsel voor jonge kinderen.

1. alle peuters hebben toegang tot een jonge kindvoorziening
2. de kwaliteitsverhoging in de voorzieningen voor jonge kinderen doorontwikkelen
3. de doorgaande lijn en samenwerking met het onderwijs bevorderen
4. een toekomstbestendig inhoudelijk en financieel stelsel
5. een model 'Kind gebonden financiering' met een inkomensafhankelijke bijdrage
6. bevorderen van de integratie van peuters

Waar willen we naar toe in de gemeente Barneveld?

Om inhoud te geven aan de wettelijke verplichting om te harmoniseren willen we toe naar een toekomstbestendig inhoudelijk en financieel stelsel voor jonge kinderen met een model van kindgebonden financiering met een inkomensafhankelijke ouderbijdrage. In dit systeem wordt geen onderscheid gemaakt tussen werkende en niet-werkende ouders. De hoogte van het inkomen is leidend voor de ouderbijdrage.

Beleids- en subsidiekader gemeente Barneveld

Om de wettelijke verplichting tot harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang goed te laten verlopen moet een beleids- en subsidiekader worden opgesteld.

Een belangrijk onderdeel van dit kader is dat wij een betaalbaar aanbod voor eenverdieners (kostwinners) en niet werkende ouders organiseren. Dit is niet nieuw, omdat de peuterspeelzalen nu ook al worden gesubsidieerd om een aanbod aan te bieden. Daarom willen we de huidige systematiek dat ook kostwinnersgezinnen gebruik kunnen maken van de subsidieregeling voortzetten. Hoe dit er uit gaat zien moet – zoals eerder aangegeven - nog verder worden uitgewerkt in overleg met de peuterspeelzalen. Dit beleids- en subsidiekader zal ter besluitvorming aan u worden voorgelegd.

Dit past ook in het besluit van het kabinet dat gemeenten verplicht zijn om een betaalbaar aanbod te doen aan peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag. Daarvoor heeft minister Asscher € 60 miljoen euro beschikbaar gesteld om in een periode van 5 jaar ervoor te zorgen dat alle peuters naar een voorziening voor jonge kinderen kunnen. Dit extra geld uit de decentralisatie-uitkering is ook wel nodig om inhoud te kunnen geven aan de harmonisatie per 1-8-2017.

Decentralisatie-uitkering voorschoolse voorziening peuters

2016	2017	2018	2019	2020	2021
€ 35.696	€ 71.393	€ 107.089	€ 142.785	€ 178.482	€ 214.178

Daar staat weer tegenover dat er in 2018 ook een uitname komt uit het gemeentefonds. De reden hiervan is dat het Rijk de financiering van het reguliere peuterspeelzaalwerk voor kinderen van werkende ouders voor haar rekening neemt. Het kabinet is bereid de overheveling van middelen te beperken tot de decentralisatie-uitkering in het kader van de Wet OKE. Deze uitkering startte in 2010 en staat per gemeente gespecificeerd in de september-circulaire van 2009. Voor de gemeente Barneveld komt dat neer op een eenmalige uitname van € 144.374. Uitgangspunt is echter dat de harmonisatie wordt uitgevoerd binnen de daarvoor beschikbare middelen in de begroting (incl. de decentralisatie-uitkering).

Proces / planning

Samen met organisaties uit het veld en een extern bureau wordt dit traject doorlopen. Een onderdeel van dit traject zijn 1 op 1 gesprekken met de peuterspeelzalen die subsidie ontvangen. Ook zal een gesprek worden gehouden met die kindcentra die geen subsidie ontvangen om hun mee te nemen in het toekomstperspectief. Daarnaast zal in deze fase ook het onderwijs (LEA) met een bijeenkomst worden meegenomen in dit proces.

De deadline voor dit onderzoek is de raad van april 2017. Einddoel van dit traject is het samenstellen van een dossier (met o.a. Beleids- en subsidiekader) waarover besluitvorming moet plaatsvinden door B&W en Raad.

Er zal alles aan worden gedaan om het dossier klaar te hebben voor de besluitvorming in B&W en Raad op 19 april 2017. Mocht dat om een of andere reden niet lukken dan zal dit tijdig worden gecommuniceerd.

Wilt u meer informatie dan zijn wij uiteraard bereid om die te geven.

Een betere basis voor peuters: de Harmonisatie

Vanuit de kabinetsvisie 'Een betere basis voor peuters' zijn er diverse veranderingen in gang gezet in de kinderopvang- en peuterspeelzaalbranche. Het doel is harmonisatie: verschillen tussen peuterspeelzalen en kinderopvang wegnemen en zorgen voor een betere afstemming met onderwijs. Sociaal Werk Nederland (voorheen MOgroep*) coördineert van 2015-2017 het project *Ondersteuning peuterspeelzaalorganisaties in het kader van de harmonisatie*. In dit traject worden peuterspeelzalen ondersteund in hun voorbereiding op de nieuwe eisen die gaan gelden vanuit wet- en regelgeving.

In deze notitie is op basis van onderstaande kamerbrieven op een rijtje gezet met welke veranderingen peuterspeelzalen te maken krijgen (eisen ten aanzien van dag-, baby- en buitenschoolse opvang zijn buiten beschouwing gelaten). De harmonisatie berust op één kwaliteitskader en op één financieringsstructuur. Deze aspecten worden besproken in hoofdstuk 1 en 2 van deze notitie. Hoofdstuk 3 gaat in op ontwikkelingen op macroniveau die van invloed zijn.

Voor meer informatie over de consequenties en implementatie van de harmonisatie verwijzen we naar de handreikingen die in opdracht van Sociaal Werk Nederland geschreven zijn.

17 juni 2014	<u>Een betere basis voor peuters</u>
5 juni 2015	<u>Kabinetsbesluit nieuwe financieringssystematiek kinderopvang</u>
26 juni 2015	<u>Evaluatie Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)</u>
1 juli 2015	<u>Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang: de volgende stap</u>
7 juli 2015	<u>Het Nieuwe Toezicht: heldere doelen, duidelijke eisen en betere kwaliteit</u>
23 november 2015	<u>Voortgangsbrief nieuwe financieringssystematiek kinderopvang</u>
11 april 2016	<u>Middelen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid 2017</u>
26 april 2016	<u>Bestuurlijke afspraken: een aanbod voor alle peuters</u>
27 mei 2016	<u>Betere kwaliteit, betere toegankelijkheid in de kinderopvang</u>
27 mei 2016	<u>Ontwerpbesluit kinderopvangtoeslag 2017</u>
31 mei 2016	<u>Aanbieding meicirculaires 2016 gemeentefonds en provinciefonds</u>
22 juni 2016	<u>Voortgangsbrief nieuwe financieringssystematiek kinderopvang</u>
22 juni 2016	<u>Ontwikkelingen schoolgewichten gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid</u>
14 september 2016	<u>Uitkomst heroriëntatie Directe financiering kinderopvang</u>

Deze notitie is tot stand gekomen i.s.m. de Brancheorganisatie Kinderopvang, de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang & Peuterspeelzaalwerk (BOinK) en het ministerie van SZW

*De MOgroep heet vanaf 1 juni 2016 Sociaal Werk Nederland. Activiteiten tot die datum zijn dus uitgevoerd onder de naam MOgroep. Activiteiten na die datum en nieuwe activiteiten zijn of worden uitgevoerd door Sociaal Werk Nederland.

1. KWALITEITSKADER

De harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk moet per 1 januari 2018 een feit zijn. Vanaf het moment van harmonisatie voldoet een peuterspeelzaal aan de kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang en daarmee geldt dezelfde financieringsstructuur voor beide typen voorzieningen. Over deze financieringsstructuur meer in hoofdstuk 2 van deze notitie. In een groot gedeelte van de Nederlandse gemeenten wordt het peuterspeelzaalwerk overigens al voor 2018 omgevormd tot peuteropvang (geharmoniseerd).

De minister is bezig met een herijking van de kwaliteitseisen die in de Wet Kinderopvang vastgelegd zijn: de eisen worden veranderd, met als doel een kwaliteitsverhoging. Deze kwaliteitsverhoging moet bereikt worden door op basis van heldere doelen, duidelijke eisen te stellen.

Na veelvuldig overleg tussen het ministerie van SZW, BOinK, de Brancheorganisatie Kinderopvang, CNV Zorg en Welzijn, FNV Zorg en Welzijn en Sociaal Werk Nederland zijn de partijen tot een 'Akkoord Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang' gekomen. De partijen delen de principes en bijbehorende maatregelen en hebben zich gecommitteerd aan een gezamenlijke verdere uitwerking van het akkoord. Conform het akkoord worden de kwaliteitseisen aangepast in de wet- en regelgeving. In het najaar van 2016 zal de minister een wetsvoorstel aan de Tweede Kamer sturen.

Doelen: Pedagogische kwaliteit versterken (voornemen)

De partijen stellen voor om de pedagogische doelen, zoals geformuleerd door Marianne Riksen-Walraven op te nemen in de definitie van verantwoorde kinderopvang en verantwoord peuterspeelzaalwerk.

Verantwoorde kinderopvang betekent dat een opvanginstelling verantwoordelijk is voor:

1. het bieden van (emotionele) veiligheid aan kinderen;
2. het bevorderen van de persoonlijke competentie van kinderen;
3. het bevorderen van de sociale competentie van kinderen; en
4. het bevorderen van de socialisatie van kinderen door overdracht van waarden en normen.

De doelen worden verder geconcretiseerd bij Algemene Maatregel van Bestuur. Instellingen moeten vervolgens in hun pedagogisch beleidsplan verder uitwerken hoe ze invulling geven aan de geconcretiseerde doelen (in duidelijke en observeerbare termen). Daarbij dient aandacht besteed te worden aan de verschillende ontwikkelingsfasen van kinderen.

Eisen: Gelijk kwaliteitskader voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

Beroepskracht-kindratio

Ingangsdatum	1 januari 2015
Oude situatie	- Tweejarigen: 1 beroepskracht op 6 kinderen Driejarigen: 1 beroepskracht op 8 kinderen Combinatie: 1 beroepskracht op 7 kinderen - Ratio vaststellen op basis van het aantal kinderen per <i>groep</i>
Nieuwe situatie	- Twee- en driejarigen: 1 beroepskracht op 8 kinderen
Opmerkingen	Een werkgroep gaat onderzoek doen naar mogelijke aanpassing van de huidige rekensystematiek voor de beroepskracht-kindratio om de regels voor verticale en horizontale groepen beter op elkaar te laten aansluiten. In pilots innovatie kinderopvang wordt de mogelijkheid bekeken van het vaststellen van de beroepskracht-kindratio <i>per vestiging</i> .

Vierogenprincipe

Ingangsdatum	1 juli 2015
Oude situatie	Het vierogenprincipe is verplicht voor kinderdagverblijven sinds 1 juli 2013.
Nieuwe situatie	Het vierogenprincipe geldt ook voor peuterspeelzalen.

Pedagogisch beleidsplan

Ingangsdatum	1 juli 2015
Oude situatie	De lijst met wettelijk verplichte onderdelen van het pedagogisch beleidsplan voor kinderdagverblijven en peuterspeelzalen kwam niet overeen.
Nieuwe situatie	In het pedagogisch beleidsplan van een peuterspeelzaal moet nu ook aandacht besteed worden aan het wenbeleid en vierogenprincipe.

Opleidingsplan (voornemen)

Ingangsdatum	1 januari 2018
Huidige situatie	
Voorstel nieuwe situatie	Instellingen moeten een opleidingsplan opstellen, waarin zij aangeven hoe zij de ontwikkeling van hun medewerkers door opleidingen bevorderen.
Opmerkingen	Er wordt gewerkt aan de uitrol van een landelijk systeem van permanente educatie: www.pepp.pro

Veiligheidseisen (voornemen)

Ingangsdatum	1 januari 2018
Huidige situatie	Jaarlijkse risico-inventarisatie
Voorstel nieuwe situatie	De huidige plicht tot het doen van jaarlijkse risico-inventarisaties wordt geschrapt. Organisaties moeten een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid hebben, waar het vierogenprincipe een belangrijk onderdeel van is.

EHBO-certificaat (voornemen)

Ingangsdatum	1 januari 2018
Huidige situatie	Er is een verplichting voor BHV. Het is aan de houder om al dan niet te kiezen voor EHBO-certificering.
Voorstel nieuwe situatie	EHBO-eis voor beroepskrachten: Op elke locatie moet een van de aanwezige beroepskrachten beschikken over een geldig en gecertificeerd kinder-EHBO certificaat op die momenten dat er kinderen worden opgevangen.

Vrijwilligers (voornemen)

Ingangsdatum	1 januari 2018
Huidige situatie	Vrijwilligers in peuterspeelzalen mogen formatief worden ingezet als tweede beroepskracht op een groep.
Voorstel nieuwe situatie	Vrijwilligers mogen niet meer formatief worden ingezet; stagiaires beperkt (maximaal 33% van het benodigde aantal beroepskrachten).

Inzet van hbo'ers (voornemen)

Ingangsdatum	Ingroeimodel: vanaf 1 januari 2018 gefaseerde invoering
Huidige situatie	Inzet van hbo'ers op de groep is niet verplicht.
Voorstel nieuwe situatie	Alle beroepskrachten krijgen recht op 'coaching on the job' door een pedagogisch coach/beleidsmedewerker. Deze beleidsmedewerker heeft minimaal hbo-niveau op het gebied van pedagogiek. De minimuminzet geldt op organisatieniveau en wordt bepaald op basis van het aantal FTE beroepskrachten binnen de organisatie. Ze worden ingezet voor beleidsvorming (bovenformatief) en coaching van beroepskrachten op de groep (formatief).

Opmerkingen	Dankzij extra investeringen in de G37 is het aantal hbo'ers in de VVE al fors toegenomen. Uit de midterm review blijkt dat de kwaliteit van VVE in de G37 hiermee is verbeterd.
-------------	---

Taalniveau (voornemen)

Ingangsdatum	VVE: - G37 en G86: 1 augustus 2017 - Overige gemeenten: middelen voor 2017-2018, ingangsdatum onbekend Regulier (niet-VVE): Ingroeimodel vanaf 2018
Huidige situatie	In het kwalificatiedossier Pedagogisch Werk 2012-2013 is het niveau voor beroepsgerichte Nederlandse taal voor de pedagogisch werker niveau 3 vastgesteld op 2F.
Voorstel nieuwe situatie	VVE: - spreekvaardigheid: niveau 3F - leesvaardigheid: niveau 3F - schrijfvaardigheid: niveau 2F Regulier (niet-VVE): - spreekvaardigheid: niveau 3F - leesvaardigheid: niveau 2F - schrijfvaardigheid: niveau 2F
Opmerkingen	In de opleidingen MBO PW3, keuzedeel VVE en MBO PW4, zijn de eisen in het schooljaar 2014/2015 verhoogd. Totdat deze groep nieuwe pedagogisch medewerkers in 2017 van de opleiding komt, worden zittende en nieuwe medewerkers getoetst en zo nodig geschoold. De G37 hebben eind 2015 naar verwachting 90% van hun pedagogisch medewerkers in de VVE geschoold. De G86 zijn hier vanaf 2014 mee bezig. De overige gemeenten zullen vanaf 2017 deze stap zetten.

Samenwerking tussen onderwijs en opvang: doorgaande leerlijn (voornemen)

Ingangsdatum	1 januari 2018
Huidige situatie	
Voorstel nieuwe situatie	- Ontwikkelingsgericht werken: Kinderopvangorganisaties volgen structureel de ontwikkeling van kinderen in de dagopvang.

	- Mentor: Elk kind in de kinderopvang krijgt een mentor, die de ontwikkeling van het kind volgt en eerste aanspreekpunt is voor ouders en school.
Opmerkingen	De minister schrijft dat een betere samenwerking naast eisen ook een kwestie is van een gedeelde visie, een cultuur van samenwerking en wederzijds vertrouwen en respect.

Pilots Innovatieve Opvang

Door middel van pilots zal meer ruimte worden geboden in een aantal kwaliteitseisen die als belemmerend worden ervaren:

- Stabiliteitseisen
- Eisen aan de beroepskracht-kindratio op groepsniveau
- Eisen aan de speelruimte

Het doel van de pilots is een verbetering van de pedagogische kwaliteit (geen verhoging van bedrijfseconomisch rendement). De pilots lopen van 2017-2020.

Oudercommissie ook voor peuterspeelzalen verplicht

Voor niet-gesubsidieerd peuterspeelzaalwerk en kinderopvang is een oudercommissie op locatie op dit moment al verplicht. Voor gesubsidieerde peuterspeelzalen geldt deze verplichting nog niet. De Wet versterking positie ouders wijzigt dit: de bepalingen inzake de oudercommissie zijn voortaan van toepassing op zowel gesubsidieerde als niet-gesubsidieerde peuterspeelzalen. Alle peuterspeelzalen zijn daarmee per 1 januari 2017 verplicht een oudercommissie in te stellen. Voor meer informatie over de oudercommissie kunt u terecht op [de website van BOinK](#)

Toezicht en handhaving

De GGD GHOR en de VNG zijn bezig met de ontwikkeling van een nieuw toezichtkader en een nieuwe werkwijze. Ook zijn zij gestart met de voorbereidingen voor een deskundigheidsbevorderingstraject voor de toezichthouders en handhavers. Verder zal er voor een goede samenwerking met onderwijs afstemming gezocht worden met de Inspectie van het Onderwijs.

2. FINANCIERINGSSTRUCTUUR: KINDEROPVANGTOESLAG

Als peuteropvang aan dezelfde kwaliteitseisen voldoet als kinderopvang geldt dezelfde financieringsstructuur voor beide typen voorzieningen. Het voorstel van het kabinet is de financiering voor werkende ouders die gebruikmaken van kinderopvang en van peuterspeelzalen gelijk te schakelen.

Huidige situatie: Ouders die allebei werken of een traject naar werk volgen, hebben recht op kinderopvangtoeslag voor de uren dat hun kind op de kinderopvang is. Peuterspeelzalen zijn, afhankelijk van de gemeentelijke invulling, toegankelijk voor peuters van werkende en niet-werkende ouders. Werkende ouders kunnen geen toeslag aanvragen voor de uren die hun kind op de peuterspeelzaal is.

Voorstel nieuwe situatie: Werkende ouders kunnen kinderopvangtoeslag aanvragen voor zowel kinderopvang als peuteropvang (voorheen peuterspeelzalen).

NB: Het kabinet wil de maximum uurtarieven in 2017 met in totaal ruim 4 procent verhogen. Daarnaast is het ministerie ook van plan om in 2017 de percentages in de eerste kindtabel en de maximale percentages in de tweede kindtabel te verhogen. Hiervan profiteren met name lagere inkomens. Daarnaast wordt de vaste voet verhoogd van 23,8 procent naar 33,3 procent. Met name de hogere inkomens profiteren van deze laatste maatregel.

Ouderbijdrage

Huidige situatie: De kinderopvangtoeslag is inkomensafhankelijk en afhankelijk van het aantal gewerkte uren van de minst werkende partner. De hoogte van de toeslag is verder afhankelijk van het aantal kinderen dat gebruik maakt van kinderopvang, de prijs van de kinderopvang en het aantal uren kinderopvang per kind. Ouders ontvangen kinderopvangtoeslag op basis van zelfgemaakte schattingen voor inkomen, het aantal af te nemen uren, het soort opvang, het aantal gewerkte uren en de uurprijs. De toeslag is een voorschot, dat achteraf gecontroleerd wordt. Als blijkt dat er een te hoog voorschot is betaald, wordt het ten onrechte ontvangen bedrag teruggevorderd.

Voorstel nieuwe situatie Ouders met recht op kinderopvangtoeslag blijven een ouderbijdrage betalen die inkomensafhankelijk is. Nieuw is dat de ouderbijdrage gebaseerd wordt op het vastgestelde inkomen van twee jaar geleden. Er komt een vangnetregeling voor ouders die te maken hebben met een sterke daling van hun inkomen ten opzichte van twee jaar geleden.

Directe Financiering

Het huidige financieringssysteem van kinderopvang zorgt voor een aantal knelpunten en risico's. Het stelsel is gevoelig voor fouten en fraude en het levert veel werk, onduidelijkheid en onzekerheid op voor ouders. Met een nieuwe financieringsstructuur beoogt het kabinet meer eenvoud en zekerheid voor ouders en een minder complex stelsel dat minder gevoelig is voor fouten en fraude.

Het beoogde invoeringsmoment voor dit nieuwe systeem was eerst 1 januari 2018, daarna was er sprake van schaduwdraaien of invoering per 2019. Recent heeft minister Asscher besloten, na een uitgebreide heroriëntatie op het al bestaande plan en alternatieve plannen, het nieuwe systeem in te laten gaan op 1 januari 2020, met een geleidelijke invoering vanaf 1 januari 2019.

Huidige situatie: Ouders krijgen kinderopvangtoeslag via de Belastingdienst. Zij betalen dit bedrag samen met hun eigen ouderbijdrage aan de instellingen waar hun kind wordt opgevangen.

Voorstel nieuwe situatie De rijksoverheid gaat kinderopvanginstellingen rechtstreeks bekostigen. Dit houdt in dat ouders hun eigen bijdrage aan DUO betalen (via de digitale portemonnee, zie onder). DUO vult dit aan met de overheidsbijdrage (kinderopvangtoeslag) en betaalt het totaalbedrag rechtstreeks aan de kinderopvanginstelling of peuterspeelzaalorganisatie.

Stappen

In deze nieuwe financieringsstructuur worden uiteindelijk de volgende stappen doorlopen:

1. Ouders sluiten een contract af met een kinderdagverblijf of peuteropvang.
2. De instelling verstuurt het contract naar DUO.
3. DUO gaat na of de ouders recht hebben op toeslag en stelt de hoogte vast.
4. DUO opent een 'digitale portemonnee': een digitale omgeving waar ouders kunnen inloggen. Zij kunnen hier zien hoe hoog de overheidsbijdrage en ouderbijdrage is.
5. De instelling uploadt maandelijks een factuur naar de digitale portemonnee van de ouder. In deze factuur staat hoeveel opvanguren *in werkelijkheid* zijn afgenomen.
6. Ouders storten hun ouderbijdrage in de digitale portemonnee.
7. DUO legt de overheidsbijdrage bij en betaalt de factuur aan de instelling.

3. MACRO-FINANCIËN

Decentralisatie-uitkering

Door de verandering in financieringsstructuur vervalt per 2018 de decentralisatie-uitkering in het kader van de wet OKE van 35 miljoen euro. Deze middelen worden gebruikt als dekking voor de extra toeslaglasten van het Rijk voor de peuterspeelzalen.

60 miljoen euro

Op Prinsjesdag maakte het kabinet bekend 60 miljoen euro uit te trekken voor de toegang van peuters tot voorschoolse voorzieningen. Het gaat om kinderen van wie de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag omdat ze niet allebei werken. Ze kunnen ook geen aanspraak maken op VVE-middelen van de gemeente omdat ze niet onder de doelgroepdefinitie vallen. Vanuit de eerder gemaakte bestuurlijke afspraken tussen het Rijk en gemeenten moeten gemeenten zich actief gaan inzetten om een aanbod te realiseren voor deze groep peuters. De maatregel is bedoeld om voldoende aanbod en een goede toegankelijkheid voor alle peuters te regelen.

De uitkering van 60 miljoen euro verloopt via een decentralisatie-uitkering. Dit jaar wordt er 10 miljoen euro uitgekeerd en volgend jaar 20 miljoen, oplopend tot 60 miljoen structureel in 2021. In de meicirculaire 2016 gemeentefonds (bijlage 4.2-3) zijn de bedragen per gemeente te vinden. Per 2018 volgt mogelijk een herverdeling van de middelen.

Goab-middelen

Ook na de harmonisatie hebben gemeenten een aantal wettelijke taken rond voorschoolse educatie:

- Doelgroepdefinitie: De gemeente definieert samen met schoolbesturen, kinderopvang en peuterspeelzalen de doelgroep in de gemeente.
- Toeleiding: De gemeente zorgt ervoor dat doelgroepkinderen die VVE nodig hebben op de locaties terechtkomen met voorschoolse educatie.
- Aanbod en bereik: De gemeente moet zorgen voor voldoende VVE-aanbod voor alle doelgroepkinderen.
- Doorlopende leerlijn: De gemeente maakt afspraken met basisscholen over de organisatie van de doorlopende leerlijn (overdracht kindgegevens en warme overdracht).
- Resultaatafspraken: De gemeente maakt afspraken met basisscholen over de resultaten van vroegschoolse educatie

Voor het uitvoeren van dit beleid ontvangen gemeenten middelen vanuit de specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (goab). De plannen van staatssecretaris Dekker:

- De huidige specifieke uitkering voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid wordt in 2017 niet geactualiseerd (gebaseerd op 2013), maar verlengd op basis van de schoolgewichten in 2009.
- Samen met het CBS werkt Dekker aan een nieuwe bekostigingssystematiek voor de OAB middelen. Deze systematiek moet vanaf 2018 in werking treden.
- Eerst was het plan de uitkering voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid in 2017 te verlengen, maar wel met een korting van 2,8% voor alle gemeenten. In zijn nieuwe brief geeft Dekker aan dat hij deze korting opschuift. De oab-middelen voor gemeenten blijven in 2017 dus hetzelfde als in 2016. De korting zal hij verwerken in de nieuwe verdeelsystematiek van de middelen per 2018.
- Vanaf 2017 worden de extra middelen voor de 3F (taalniveau) scholing en toetsing in de VVE aan de G86 onttrokken en worden deze middelen overgeheveld naar de overige gemeenten. In de kleinere gemeenten zal tijdelijk in 2017 en 2018 circa €4,7 miljoen per jaar via de goab-middelen voor dit doel beschikbaar worden gesteld.